

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**77-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

16 травня – 22 травня 2025 р.

ПЕРЕКЛАД АНГЛОМОВНОЇ OPEN-SOURCE ДОКУМЕНТАЦІЇ: ТЕРМІНОЛОГІЧНА КОНСИСТЕНТНІСТЬ У ПЕРЕКЛАДІ НА ПРИКЛАДІ ДОКУМЕНТАЦІЇ GODOT ENGINE

Сучасний розвиток open-source проектів висуває нові вимоги до якості перекладу їхньої документації. Особлива увага приділяється термінологічній консистентності, оскільки саме вона забезпечує однозначність і зручність користування документацією для україномовних розробників.

Мета роботи полягає у дослідженні особливостей перекладу open-source документації, зокрема документації Godot Engine [1], та розробці практичних рекомендацій щодо підвищення якості її локалізації. Дослідження спрямоване на аналіз проблем, пов'язаних із відсутністю усталених термінологічних стандартів, та даються варіанти рішень для їх подолання, що сприятиме стандартизації україномовних перекладів.

Дослідження показало, що документація Godot Engine має унікальні структурні особливості, які впливають на процес перекладу. Вона поєднує технічну точність з доступністю викладу, що вимагає від перекладача глибокого розуміння архітектури рушія. Наприклад, базові поняття на кшталт "SceneTree" або "Node" потребують особливого підходу, оскільки є фундаментальними для розуміння роботи рушія.

Важливим аспектом є динамічність документації: регулярні оновлення вимагають оперативності та системного підходу від перекладачів. Аналіз виявив, що близько чверті технічних термінів (наприклад, "instantiation") не мають усталених українських відповідників, що створює додаткові складнощі при перекладі. Найефективнішим підходом до перекладу такого роду текстів визнано поєднання таких методів: калькування з поясненням для унікальних термінів рушія, використання усталених відповідників для загальнопрограмістської термінології та збереження оригінальних назв для елементів API.

Значну роль у підтримці термінологічної консистентності відіграє спільнота. У процесі локалізації Godot Docs волонтери працюють через платформи на кшталт Weblate [2], де пропонують, обговорюють та узгоджують переклади термінів. Така колективна робота дозволяє враховувати різні підходи, зменшувати суб'єктивні помилки та оперативно адаптуватися до оновлень оригіналу. Однак вона ж створює виклики: різниця в кваліфікації учасників, відсутність централізованого контролю та

ризик фрагментації термінології. Для їх подолання впроваджено механізми узгодження - від відкритих дискусій на форумах до публікації стандартизованих глосаріїв (наприклад, "SceneTree" = "Дерево сцен").

Для покращення якості локалізації запропоновано такі заходи: впровадження системи автоматичної перевірки термінології в спеціалізованих інструментах, створення механізмів колективного обговорення складних термінів та введення посади редактора для фінального узгодження перекладів.

Дослідження підтвердило, що якісний переклад open-source документації вимагає не лише мовної компетентності, а й глибокого розуміння предметної області. Запропоновані підходи, включно з використанням потенціалу спільноти, можуть бути корисними для інших проєктів, що розвивають україномовну локалізацію.

Література:

1. Офіційна документація Godot Engine. URL: <https://docs.godotengine.org>
2. Український переклад Godot Docs. URL: <https://hosted.weblate.org/projects/godot-engine/-/uk/>

УДК 821.111-311.2.09Бронте:94(410)"18"

Д. Р. Савченко, студентка гр. 202-ФФ

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Наук. керівник – викладач Н. В. Роменська

РЕАЛІСТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ У РОМАНІ ШАРЛОТТИ БРОНТЕ «ШЕРЛІ»: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ АНГЛІЇ ПОЧАТКУ ХІХ СТОЛІТТЯ ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ В СИСТЕМІ ОБРАЗІВ ТВОРУ

«Шерлі» – реалістичний роман, події якого відбуваються у першій декаді ХІХ століття в Англії – часів негараздів та важливих політичних змін. У цьому творі Шарлотта Бронте виходить за межі індивідуальних конфліктів і звертається до великих соціальних проблем.

Згідно із початковим задумом, роман повинен був зображати чартистський рух, але письменниця вирішила обійти цю тему і звернутися до недавньої історії Англії – до луддистського руху та епохи наполеонівських війн. Подібна зміна не понизила актуальності роману, «який створювався у період нового загострення класових протиріч у країні, і слова співчуття Шарлотти Бронте до луддитів співвідносилися до сотень тисяч її сучасників» [2].